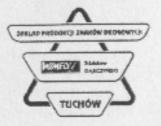

INFORMACJA

wrzesień 1994r.

Klub Inżynierii Ruchu

Drodzy Koledzy

Będzie wielką radością całej załogi WIMED-u a moją szczególną gościć Was w Tarnowie i w Tuchowie w czasie II MAŁOPOLSKIEGO SPOTKANIA DROGOWCÓW.

Tuchów to miasteczko które leży na Pogórzu Karpackim w części zwanej Clężkowicko - Rożnowska, w odległości 16 kilometrów na południowy wschód od Tarnowa, po obu stronach rzeki Białej, zataczającej w tym miejscu duże półkole (224 m npm). Ze wszystkich stron otaczają go wzgórza pokryte lasami, co stwarza malowniczy krajobraz, zapewniając dobrą filtrację powietrza. Przez miasto biegnie droga krajowa Tarnów-Krynica oraz linia kolejowa łącząca te i inne miejscowości.

Tarnów Miasto wojewódzkie w zachodniej części Kotliny Sandomierskiej, nad Białą (dopływ Dunajca). Osada wzmiankowana po raz pierwszy w 1105 roku, prawa miejskie otrzymał w 1332. Było to miasto prywatne m. in. Tarnowskich. Po II wojnie ośrodek przemysłowy chlubiący się : Zakładami Azotowymi, Fabryką Silników Elektrycznych "TAMEL", Zakładami Mechanicznymi "TARNÓW", przetwórstwem owocowo-warzywnym, zakładami mięsnymi, hutani szkła gospodarczego itp. Posiada też wiele zabytków historycznych.

Janowice gdzie spędzicie noce w uroczym zamku rodziny Kobylańskich a obecnie Domu Pracy Twórczej Politechniki Krakowskiej.

II MAŁOPOLSKIE SPOTKANIE DROGOWCÓW w zamyśle organizatorów ma być kolejną okazją do większej integracji środowiska drogowego i twórczej wymiany poglądów na tematy teraźniejszości i przyszłości naszych dróg i ulic.

Wyrażam wielką nadzieję, że Wasza obecność przyczyni się znacząco do budowania właśnie takiej atmosfery tego spotkania.

Odnoszę się z ogromnym szacunkiem do Waszych działań i tylko ubolewać mogę, że nie mogę w nich w pełni aktywnie uczestniczyć.

Proszę wierzyć, że jest to spowodowane li tylko ogromem obowiązków jakie na mnie spoczywają z konieczności realizowania wszystkich wyzwań jakie na siebie przyjąlem.

Największym z nich jest chęć budowania naszego polskiego potencjału wytwórczego w zakresie produkcji urządzeń bezpieczeństwa ruchu. Wszyscy zdajemy sobie sprawę jak wiele mamy jeszcze do zrobienia na tym polu, szczególnie aby tworzyć naszą polską produkcję, tworzyć godne warunki dla pracy i życia w naszym społeczeństwie.

Może to brzmieć zbyt patetycznie jednak o wyniku wielkich dzialań decyduje praca każdego z nas w najmniejszym zakresie, odpowiedzialnej pracy wobec której pozostawiło go życie.

Łączy nas wspólna idea - lepszej przyszłości i myślę że w jej imię spędzimy mile czas w atmosferze życzliwości i nowych wyzwań w pięknym regionie tarnowskim.

Zapraszam na wspólny wieczór koleżeński 9 września o godz, 18.00 w Tarnowie,

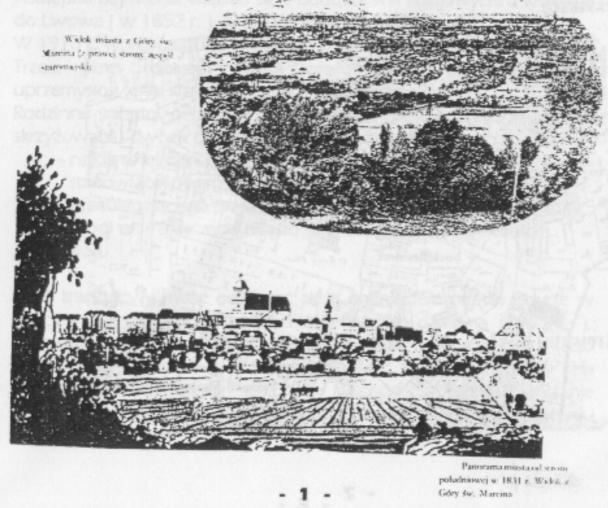
Zdzisław Dąbczyński

GDZIE SIĘ SPOTYKAMY?

TARNÓW

Najstarsze zachowane wzmianki o osadzie Wielki Tarnów pochodzą z początku XII wieku. Była to własność klasztoru bernardynów tynieckich położona na spornym wzniesieniu na granicy Kotliny Sandomierskiej i Wału Podkarpackiego, przy szlaku handlowym z Krakowa na Ruś i nad Morze Czarne.

W późniejszych wzmiankach występuje również Mały Tarnów znajdujący się w rejonie Góry św. Marcina, na której w XIV wieku powstał zamek obronny.

Kształt przestrzenny i plan miasta (prawa miejskie od 1332 r.) wynikały z ówczesnych, średniowiecznych koncepcji urbanistycznej oraz warunków topograficznych. Średniowieczne miasto otrzymało kształt owalu z kwadratowym rynkiem po środku. Z naroży rynku wybiegało osiem ulic, tworząc z ulicami poprzecznymi dość regularną slatkę. Oprócz rynku miasto miało jeszcze dwa place targowe (obecny pl. Kazimierza Wielkiego i pl. Rybny). Ten wczesnośredniowieczny układ urbanistyczny w obrębie dawnych murów miejskich zachował się do dziś w śródmieściu Tarnowa. Główna oś komunikacyjna, podobnie jak obecnie przebiegała w kierunku wschód - zachód ówczesną ul.Katedralna, Rynkiem, ul. Wekslarską.

- 2 -

Niemal do końca XV wieku zabudowę miejską stanowiły głównie parterowe domy drewniane.

Jedną z pierwszych budowli murowanych był stojący do dzisiaj na środku Rynku piętrowy ratusz z wieżą.

Interesującym zabytkiem jest * Dom Mikołajowski *, który przetrwał od 1524 r. do dziś w niezmienionej postaci. Tuż obok wznosi się kościół katedralny wybudowany w 1400 r. na miejscu niewielkiego, drewnianego kościoła parafialnego.

Miasto podupada w XVII w. Przeżywa kilkanaście pożarów, niszczeje. Odżywa w końcu XVIII w. dzięki przekazaniu władzy nad miastem w ręce mieszczan. Staje się ważnym ośrodkiem administracyjnym. Następne ożywienie wiązało się z budową linii kolejowych: z Krakowa do Lwowa (w 1852 r.), oraz do Nowego Sącza (w 1876 r.). W 1910 r. wprowadzono w mieście komunikację tramwajową. Trzeci okres rozwoju miasta wiąże się z realizacją planów uprzemysłowienia kraju w okresie II Rzeczypospolitej. Rodzinne miasto generała Józefa Bema obecnie znajduje się na skrzyżowaniu dwóch dróg krajowych międzyregionalnych:

- najbardziej obciążonej ruchem ciężarowym drogi nr. 4 stanowiącej fragment szlaku międzynarodowego E -40 przebiegającego przez przemysłowo górnicze obszary Europy,
- drogi nr. 73 łączącej miasto z położoną na północ częścią kraju.

Ruch tranzytowy może odbywać się z ominięciem miasta jedynie w relacji z północy na zachód (i ewentualnie dalej na południe), korzystając z drogi nr. 975 przebiegającej m.in. przez rodzinne miasto Wincentego Witosa - Wierzchosławice. Ruch tranzytowy na najbardziej obciążonym kierunku wschód - zachód zostanie wyprowadzony poza obszar miasta dopiero po wybudowaniu autostrady A-4.

JANOWICE

Miejscem XXIII Seminarium KLIR jest mała wioska Janowice, oddalona o 18 km od Tarnowa, położona na pd. stokach Lubinki (402 m), opadających na zachód w stronę Dunajca. Podczas I wojny światowej, przez kilka miesięcy utrzymywał się tu front austrjackorosyjski. W wyniku licznych walk pozycyjnych poległo wówczas kilkuset żołnierzy, których pochowano na kilku obszernych cmentarzach.

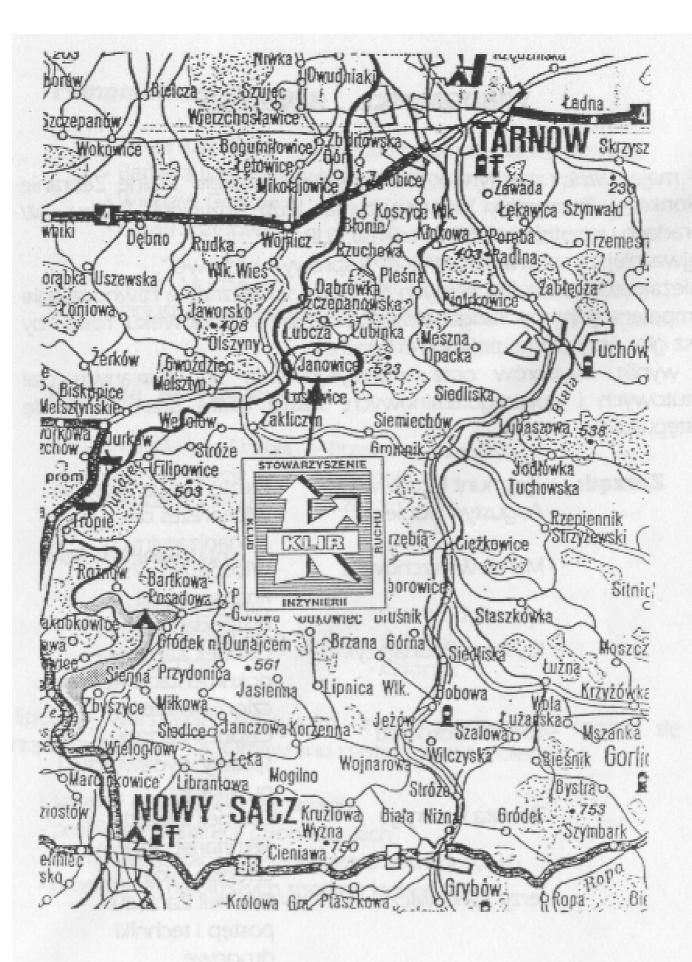
Na zach. skraju wsi, w otoczeniu rozległego parku krajobrazowego stoi dwór zbudowany w XIX w. w stylu angielskiego neogotyku. Wejście od strony zajazdu ozdabia portyk kolumnowy z dwubiegowymi schodami. Narożniki fasady zwieńczone są okrągłymi wieżyczkami, a od strony ogrodu bryłę dworu urozmaicają zaokrągłone ryzality imitujące średniowieczne baszty. Obok dworu stoi trójkondygnacyjna wieża, połączona z budynkiem arkadową galerią.

Dziś dwór gości członków Stowarzyszenia Klubu Inżynierii Ruchu natomiast na codzień jest ośrodkiem wypoczynkowym i domem pracy twórczej Politechniki Krakowskiej.

(inf. krajoznawcze: Przewodnik Małopolska)

T.B.

- 4 -

WIADOMOŚCI KLUBOWE

29 maja 1994 r. w Rynii k/Warszawy obradowało Walne Zebranie Członków Założycieli Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu. W obradach uczestniczyło 63 członków KLIR.

Najważniejszą sprawą zebrania były sprawy " kadrowe ".

Należało znaleźć ludzi chętnych do pracy społecznej, a równocześnie kompetentnych, by ranga Stowarzyszenia w środowisku rosła, by nasz głos liczył się na polskich drogach.

W wyniku wyborów oraz ukonstytuowania się wybranych ciał statutowych i pozaregulaminowych, nasza kadra przedstawia się następująco:

Zarząd:	- Zygmunt Użdalewicz	- Prezes Stowarzyszenia
	- Augustyn Dobiecki	- Wiceprezes d/s
		organizacyjnych
	- Marek Wierzchowski	- Wiceprezes d/s
		finansowych i
		gospodarczych
	- Krystyna Bednarczyk	- Członek Zarządu -

- Tomasz Borowski
- Danuta Kowrygo
- Jerzy Żarkiewicz

- dokumentacja KLIR, spr.
- członkowskie
- Członek Zarządu sprawy wydawnictw i publikacji
- Członek Zarządu sekretariat, sprawy członkowskie
- Członek Zarządu postęp i techniki drogowe

- 6 -

Pełnomocnicy Zarządu

- Eugeniusz Bayer
- d/s szkolenia i dokształcania
- Barbara Błaszczykowska d/s legislacyjnych i prawnych
- Wiesław Graczyk
- Paweł Józefowicz
- Adam Mucha
- Janusz Nowakowski
- d/s technik komputerowych
- d/s technik i urządzeń organizacji ruchu
- d/s uprawnień zawodowych
- d/s kontaktów z organizacjami i towarzyszeniami.

Komisja Rewizyjna

- Magdalena Drabik -
  - Przewodnicząca
- Janusz Grocki
- Członek
   Członek
- Barbara Sulewska

Sąd Koleżeński

- Tadeusz Cudziło
- Elżbieta Gąsiorowska
- Przewodniczący
- Członek

- Marek Lipski

- Członek

6 lipca w Warszawie, na swoim drugim posiedzeniu spotkał się Zarząd Stowarzyszenia. Omawiano następujące problemy:

- sprawy organizacyjne Zarządu
- problemy deklaracji członkowskich
- formy prezentacji Stowarzyszenia w środowisku
- propozycje najbliższych spotkań klubowych.

- 7 -

W dniach 5/6 sierpnia na zaproszenie kol. Stanisławy Grzelskiej, obrady Zarządu odbyły się w zabytkowym pałacu w Rokosowie k/Leszna. Gościem Zarządu był Przewodniczący Stałej Komisji Drogownictwa Miejskiego kol. Wojciech Rajewski.

Zarząd pracował nad:

- współpracą ze Stałą Komisją Drogownictwa Miejskiego
- zaproszeniem wystosowanym dla Klubu przez kol. Zdzisława Dąbczyńskiego na II Małopolskie Spotkanie Drogowców (Tarnów - Janowice)
- ustaleniem ostatecznej formy dokumentów rejestracyjnych
- regulaminem nadawania uprawnień rzeczoznawców Stowarzyszenia KLIR
- formą biuletynu
- opracowaniem komunikatu.

Koleżanka Krystyna Bednarczyk zadeklarowała chęć opisania " dziejów" KLIR. prosimy o dostarczenie jej dokumentów z historii Klubu. jakie pozbieramy materiały - taka będzie NASZA KRONIKA.

UCHWALA nr 1/94

Zarządu Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu z dnia 26 maja 1994r. w sprawie przyjęcia nowych członków KLIR.

- I. Na podstawie § 6 Statutu Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu, Zarząd KLIR postanawia przyjąć na członków Stowarzyszenia niżej wymienione osoby, które zadeklarowały wcześniej chęć uczestnictwa w KLIR:
  - 1. Wojciech Biernat Toruń
  - 2. Tadeusz Bień Lublin
  - 3. Waldemar Boleń Kielce
  - 4. Ewa Cichocka Sopot
  - 5. Marek Gębczyk Radom
  - 6. Stanisław Jaroń Kraków
  - 7. Marek Klonowski Gdańsk
  - 8. Andrzej Kollbek Kraków
  - 9. Jan Kosak Kielce
  - 10. Ryszard Krystek Gdańsk
  - 11. Krystyna Lipińska Łomża
  - 12. Marek Micor Bielsko-Biała
  - 13. Andrzej Stanisławski Zielona Góra
  - 14. Halina Stankiewicz Radom
  - 15. Grzegorz Wlazłowski Radom
  - 16. Krzysztof Wysocki Kielce
- II. Uznając dotychczasową działalność osób wymienionych w pkt. 1. Zarząd KLIR postanowil potwierdzić deklaracje tych osób spełniając w ten sposób w pełni warunek § 6 ust. 2 pkt. a) Statutu.
- III. Z powodów wymienionych w pkt. 2, Zarząd KLIR postanawia wyjątkowo zwolnić osoby wymienione w pkt.1 z obowiązku wniesienia wpisowego, o którym mowa w § 6 ust.2 pkt.b) Statutu. Postanowiono uznać, że dotychczasowa działalność wymienionych osób w okresie poprzedzającym zarejestrowanie KLIR jako Stowarzyszenia w pełni pokrywa ewentualną wartość wpisowego.

Prezes KLIR

vint. Zypnan Understa-

IV. Osoby wymienione w pkt.1 stają się pełnoprawnymi członkami KLIR z dniem podjęcia uchwały.

UCHWAŁA nr 1/94

Walnego Zebrania Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu z dnia 26 maja 1994r. w sprawie składek czionkowskich i wpisowego dla nowych czionków KLIR w latach 1994/1995r.

Na podstawie § 11 ust.2 pkt.g) Statutu Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu, Walnego Zebranie KLIR uchwala co następuje:

- W okresie 1994/1995r. podstawowe składki członkowskie wynoszą 100.000,-zł. (słownie: sto tysięcy złotych) kwartalnie.
- W stosunku do wymienionej składki mogą być stosowane ulgi w wysokości: 25%, 50%, 75% i 90%. Ulgi przysługują:
  - 2.1. Wskazanemu przez zakład pracy pracownikowi tego zakładu jeżeli jest on członkiem KLIR, a zakład pracy jest członkiem wspierającym KLIR wg. poniższych zasad:

Wysokość składki kwartalnej zadeklarowana przez zaklad pracy (zł.)	Ulga przysługująca wskazanemu pracownikow który jest członkiem KLIR	
250.000	25	
500.000	50	
750.000	75	
1.000.000	100	

- W uzasadnionych przypadkach losowych na podstawie uchwały Zarządu KLIR.
- Osoby ubiegające się o członkowstwo KLIR wpłacają jednorazowo wpisowe, o którym mowa w § 6 ust.2 pkt b) Statutu KLIR w wysokości 1.000.000.-zł. (słownie: jednego miliona złotych).
- 4. Realizację uchwały powierza się Zarządowi KLIR.
- Uchwała obowiązuje z dniem jej podjęcia.

- 10 -

Prezes KLIR

the ind. Zepanet Ushalericz PREZES

UCHWAŁA nr II/94

Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu z dnia 26 maja 1994r. w sprawie opłat za świadczenia KLIR w latach 1994/1995.

Na podstawie § 11 ust.2 pkt g) Statutu Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu Walne Zebranie KLIR uchwala co następuje:

- Za reklamy umieszczone w "Informacji" KLIR, pobiera się opłaty w wysokości 2.000.000.-zł. (słownie: dwa miliony złotych) za 1 stronę.
- Za przyznanie przez Zarząd KLIR i udzielenie rekomendacji przez Klub Inżynierili Ruchu pobiera się opłaty wg. poniższego zestawienia:

	Koszt świadczenia	
okresiając czasy otwarcja	dla osoby	dla instytucji
 Przeprowadzenie procesu rekomendacji (rozpoznanie, opinia, decyzja Zarządu) 	500.000zł.	2.000.000zł.
 Wydanie i ogłoszenie rekomendacji na dany rok, w tym prawo do używania znaku KLIR 	2.000.000zł.	10.000.000코
 Przedłużenie rekomendacji na następny rok 	1.500.000zi.	7.000.000권.

Realizację uchwały powierza się Zarządowi KLIR.

Uchwała obowiązuje z dniem jej podjęcia.

Prezes KLIR

unt Utilal erricz EZÈS

- 11 -

Z CZEGO DUMNE DZIŚ LESZNO

Nie wypada członkom Stowarzyszenia Klub Inżynierii Ruchu tłumaczyć na czym polega akomodacyjne sterowanie sygnalizacją. Wypada natomiast podpowiedzieć, że doczekaliśmy się w kraju urządzeń, które algorytmy akomodacji praktycznie realizują.

Na skrzyżowaniu w Lesznie, na podstawie projektu dr. Jerzego Piotrowskiego z Poznania, zrealizowano sterowanie sygnalizacją świetlną zależne od chwilowego natężenia ruchu występującego na poszczególnych włotów. Do porniaru ruchu zastosowano detektory indukcyjne, które w połączeniu z pętlami umieszczonymi w nawierzchni wykrywają obecność pojazdów. Informacje te przetwarza mikroprocesor sterownika MSR (produkcji MSR TRAFFIC z Jelonka k/Poznania, dawniej VITABEST), określając czasy otwarcia włotów w taki sposób, aby minimalizować długość kolejek samochodów zgłaszających się na poszczególnych pasach ruchu. Cykl sygnalizacji wydłuża się niemal jak " guma " przy rosnącej kolejce nawet 3-krotnie.

Przy stopniowo malejącym natężeniu ruchu wypadkowa długość zmniejszy się - maleją średnie straty czasu wynikające z oczekiwania pojazdów na włotach. Przy narastającym natężeniu ruchu cykl wydłuża się, zapewniając zwiększenie udziału światła zielonego na szczególnie obciążonych włotach.

Korzyści najłatwiej zauważyć, gdy ruch osiąga umiarkowane natężenie i nie są osiągane czasy trwania poszczególnych faz ruchu. Obserwuje się wtedy rozładowanie kolejek pojazdów w trakcie jednego cyklu a ponadto czasy trwania kolejnych faz dokładnie odpowiadają zapotrzebowaniu - światło zielone kończy się w chwili gdy ostatni pojazd przejeżdża linię zatrzymania.

- 12 -

W Lesznie na omawianym skrzyżowaniu działała wcześniej sygnalizacja stało czasowa z wyborem programów wg harmonogramu dobowego i tygodniowego (4 programy). W godzinach szczytu a także wielokrotnie poza nim obserwowano skutki niedostatecznej przepustowości skrzyżowania.

W pierwszym etapie modernizacji zastosowano akomodację w systemie 1 pętli na pas, co znacznie poprawiło przepustowość skrzyżowania. System dwupętlowy (z pomiarem kolejek) pozwolił na dalsze zmniejszenie strat czasu w warunkach małego natężenia ruchu (można było zmniejszyć długość cyklu podstawowego z 50 s do 42 s) oraz zdecydowanie poprawił precyzję akomodacji.

Dowodem na to, że nie tylko drogowcy widzą poprawę na skrzyżowaniu są liczne artykuły prasowe jakie ukazują się od czasu uruchomienia tej nowoczesnej sygnalizacji.

- 13 -

Ocenili inżynierowie docenili kierowcy...

W ubiegły weekend (5-6 bm.) w Wojewódzkiem Ośrodku Doskonalenia Kadr w Lesznie z siedzibą w Rokosowie odbyło się posiedzenie Zarządu Stowarzyszenie Klub Inżynierii Ruchu w Warszawie, W posiedzeniu uczestniczyła, pełniąc jednocześnie rolę gospodarza Stanisława Grzelska – z-ca dyrektora Wydziału Rozwoju Gospodarczego Urzędu Wojewódzkiego w Lesznie.

Głównymi tematami posiedzenia były zagadnienia związane z działalnością Stowarzyszenia oraz zapoznanie z działaniem zamontowanego w styczniu br. pierwszego w Polsce sterownika akomodacyjnego na skrzyżowaniu ulic Gen. Grota Roweckiego (w ciągu drogi krajowej nr 34) z ulica Nowotki i Krasiński w Lesznie.

Urządzenie wyprodukowała firma MSR TRAFFIC w Jelonku koło Poznania i w ocenie fachowców oraz ku zadowoleniji kierowców sprawuje się bardzo dobrze. Zamontowane petle indukcyjne na każdym pasie ruchu dokonują detekcji kolejki pojazdów, czyli wykrywają pojazdy dojeżdzające do skrzyżowania i w zależności od ich liczby na danym pasie ruchu zapala się światło zielone, umożliwiając przejazd przez skrzyżowanie wszystkim pojazdom będącym w zasięgu działalności pętli na tym pasie. W ten sposób nie ma strat czasu związanego z oczekiwaniem na danym wlocie. Inżynierowie obserwując działanie tego sterownika na miejscu ocenili go bardzo dobrze. Stowarzyszenie będzie dążyć do rozpropagowania stosowania tego rozwiązania w innych miastach o dużym natężeniu ruchu.

(KAS)

14 -

Gdy jedzie dużo samochodów – specjalne czujniki przekazują informacje komputerowi, który wydłuża czas przejazdu. Gdy któremuś zgaśnie silnik – ruch zostaje zatrzymany. Na skrzyżowaniu ulic: Grota-Roweckiego, Nowotki i al. Krasińskiego w Lesznie od wtorku działa tzw. dynamiczna sygnalizacja świetlna, zaprojektowana na Politechnice Poznańskiej.

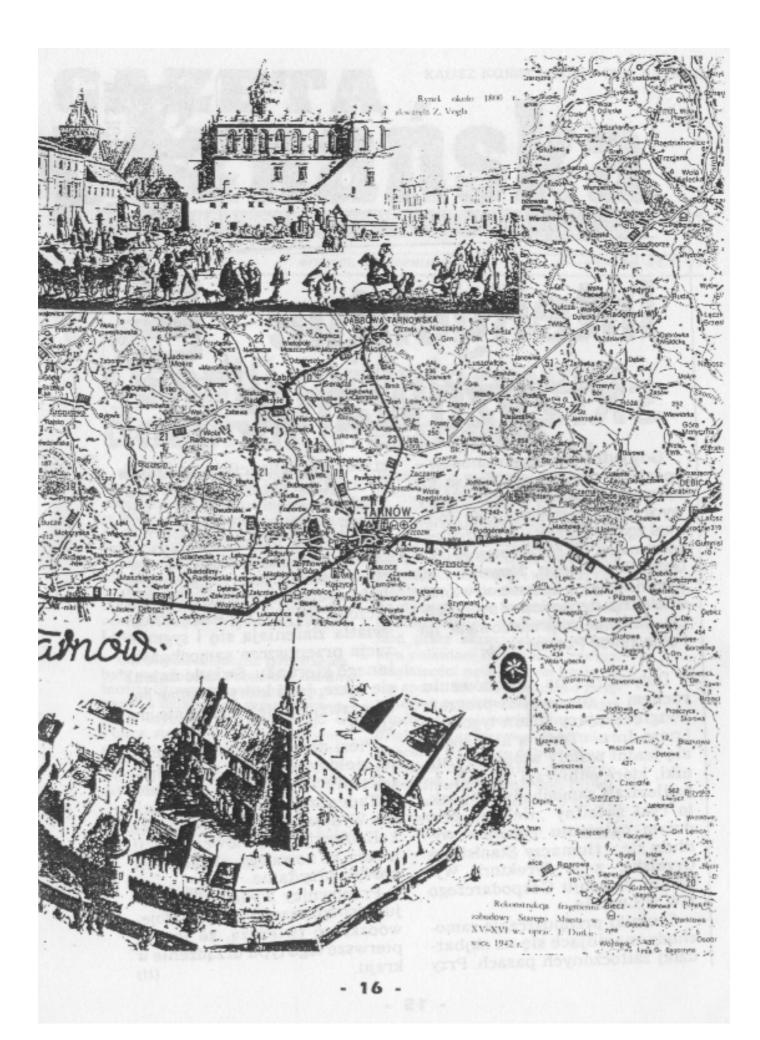
Dotychczas na skrzyżowaniu ruchem sterowal program uwzględniający dzień tygodnia i porę dnia. – Teraz w nawierzchnię jezdni zostały wtopione czujniki, które odbierają sygnały, że nadjeżdżają samochody. Jeśli tak, to cykl świetlny "zielony" przy dużym natężeniu pojazdów wydłuża się – tłumaczy Stanisława Grzelska, z-ca dyrektora Wydziału Rozwoju Gospodarczego UW w Lesznie.

Czujniki przepuszczają samochody znajdujące się na najbardziej zatłoczonych pasach. Przy starej sygnalizacji. z. wiaduktu Grota-Roweckiego w. ul. Krasińskiego mogły skręcić na zielonym świetle tylko 3-4 samochody, inne już nie zdążyły. Po zainstalowaniu automatyki może przejechać ok. 12 pojazdów. Jednak czas przejazdu jest ograniczony do ok. 3 minut. Potem światła zmieniają się i sygnalizacja przepuszcza samochody z innego kierunku. Światło zmieni się także, jeśli któryś z samochodów zatrzyma się, np. zgaśnie mu silnik.

Piesi natomiast mogą przejść na zielonym świetle dopiero po naciśnięciu przycisku na słupie.

Tadeusz Gidaszewski, naczelnik Wydziału Ruchu Drogowego z Komendy Rejonowej Policji uważa, że nowa sygnalizacja jest bardzo przydatna.

Pracownicy Wydziału Rozwoju Gospodarczego Urzędu Wojewódzkiego twierdzą, że jest to pierwsze tego typu urządzenie w kraju. (tt)

Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe Sp. z o. o. 00-611 Warszawa, ul. Filtrowa 1 tel.: 25-98-85, 25-98-86, 25-98-87, fax 25-99-86

planeta

anol

BUDOWNICTWO DROGOWE I BRANŻE TOWARZYSZĄCE

INŻYNIERIA RUCHU, OZNAKOWANIE PIONOWE I POZIOME

DYSTRYBUCJA URZĄDZEŃ BEZPIECZEŃSTWA RUCHU planeta

PRODUKCJA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH planeta

planeta

NASZE ROBOTY DROGOWE: pl. Piłsudskiego w Warszawie Mariensztat pl. Dąbrowskiego i inne

INŻYNIERIA RUCHU DROGOWEGO: 1000 - ce ustawionych znaków drogowych oznakowanie drogowskazowe Trasy Toruńskiej w Warszawie 100 000 m kw. pomalowanych jezdni

Zapraszamy do współpracy

